

Handläggare: Kristin Svensson Lundin
Telefon: 08-508 289 59

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-11-22 p. 11

Metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder

Remiss från Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM2011-2672

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tillstyrka förslaget i huvudsak
2. Beakta de synpunkter som förvaltningen framhåller i tjänsteutlåtandet
3. Justera ärendet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors
Avdelningschef

Bakgrund

Strålsäkerhetsmyndigheten ger sedan i början av 1980-talet ut en metodbeskrivning för hur radonmätningar ska utföras i bostäder. Metodbeskrivningen syftar till att radonhalten ska bestämmas på ett sätt så att resultaten kan användas som grund för myndighetsbeslut, exempelvis gällande bedömning av om radonhalten utgör en olägenhet för människors hälsa.

Miljöförvaltningen har sedan i början av 2000-talet i riktad tillsyn av fastighetsägare till flerbostadshus följt upp att radonmätningar utförs. Hittills har cirka 45 procent av totalt 10 585 flerbostadshus i Stockholm kontrollerats avseende radon. Förvaltningen hanterar cirka 1 000 ärenden per år (ett ärende motsvarar en fastighetsägare). Förvaltningens erfarenhet är att ungefär var sjätte bostad har radonhalter över riktvärdet 200 Bq/m³, vilket innebär att krav ställs på åtgärder. Arbetet utförs som en del i miljömålet God inomhusmiljö där ett av delmålen är att radonhalten i alla bostäder år 2020 är under

200 Bq/m³. Miljöförvaltningen hänvisar till metodbeskrivningen gällande hur radonmätningar ska utföras och tillämpar den vid bedömning av utförda radonmätningar.

I arbetet med uppföljning av radonmätningar har ett antal brister i den nuvarande versionen av metodbeskrivningen blivit tydliga. Förvaltningen välkomnar därför revideringen av metodbeskrivningen som möjliggör att de oklarheter och brister som identifierats rättas till.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen vill att det i metodbeskrivningen tydligt ska framgå vad som gäller för mätningar av radon i enrumslägenheter. På sida 10 framkommer att två spårfilmsdosor bör användas vid mätning i enrumslägenheter där enbart en mätpunkt fordras för att säkerställa tillförlitligt resultat. Informationen bör komma tidigare i metodbeskrivningen, förslagsvis i direkt anslutning till informationen om mätning i en mätpunkt. Vad som anses med en mätpunkt bör också definieras.

Informationen om vad som gäller för mätningar i enrumslägenheter som har gemensam ventilation så som exempelvis studentrum och äldreboenden bör förbättras. Informationen är inte tillräckligt tydlig för att säkerställa att mottagaren förstår hur man ska mäta i till exempel en studentkorridor eller ett äldreboende som utgörs av små egna rum och gemensamma utrymmen. Det är oklart om 20 procent av alla rum ska mätas med en mätpunkt vardera (med två mätdosor) eller om endast en mätpunkt (med två mätdosor) behövs för hela korridoren. Även gemensam ventilation bör definieras alternativt så bör man på annat sätt förtydliga vilka typer av bostäder som avses (jämför en flerbostadsfastighet med enrumslägenheter med äldreboende/studentrum i korridor).

Miljööverdomstolen konstaterade i dom M 7762-10 att det i den befintliga metodbeskrivningen inte uttryckligen anges att mätning ska ske med två dosor i enrumslägenheter. Miljööverdomstolen har utifrån informationen om att två rum ska mätas för hus och lägenheter i ett plan samt utifrån en förtydligande skrivelse från Strålsäkerhetsmyndigheten konstaterat att kravet på två mätdosor per lägenhet gäller för samtliga lägenheter oavsett storlek. Metodbeskrivningen bör tydligt hänvisa till domen. Den ger ju ett starkt rättsligt stöd för de nya anvisningarna. Dessutom behöver det finnas en tydlig formulering gällande antalet mätdosor i enrumslägenheter.

Miljöförvaltningen önskar att det framgår hur urvalet av lägenheter ska göras om alla lägenheter har separat ventilation. Om det inte påverkar hur stor andel som ska kontrolleras så bör det likväl framgå av metodbeskrivningen.

Förvaltningen önskar att metodbeskrivningen tar upp om mätkravet för nybyggda fastigheter där markradon är det enda möjliga tillskottet ska vara detsamma som mätkravet i äldre fastigheter där radongas kan komma både från marken och från byggnadsmaterialet. Förvaltningen är av uppfattningen att kravet på mätningar i nybyggda fastigheter är detsamma som i äldre fastigheter men att det bör motiveras i metodbeskrivningen.

Det är bra att *Markkontakt* finns med under definitioner, men det vore tydligare att definiera *Bostäder med markkontakt*. Detta för att undvika att mätdosor placeras i andra utrymmen än bostäder.

SLUT

Bilaga

Metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder, utkast för granskning